Ἔτος Η'

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου Πέμπτη 1907

Αριθ. 405

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . . . Δραχ. 10
Εν Τουρκίᾳ . . . . . 1/2 τουρκικῆς λίρας
Εν τῇ ἄλλῃ ἀλλοδαπῇ . . 1/2 ἀγγλικῆς λίρας

Ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἑκάστου μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ἰ. Λαμπρίδην δικηγόρον
Ὁδὸς Σόλωνος 36

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (*Τίς ἡ σημασία τῆς πρὸς τὴν Πύλην ἀποκρίσεως τοῦ Πατριαρχείου περὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς Ρωμουνίας*).— Ἡ νέα ὀξύτης τοῦ ρωμουνικοῦ ζητήματος — Φωνὴ δικαιοσύνης (*ἡ πρὸς τοὺς λονδινείους «Καιροὺς» ἐπιστολὴ τοῦ κ. Ἐδ. Φ. Λώου*. —Ἀγγέλματα καὶ θρῦλοι — Τα ἐν Ἑλλάδι.– Τελευταῖαι εἰδήσεις.—Ἐπιφυλλίς.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 23 Ἰανουαρίου 1907

Ἡ ἀπόκρισις τοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰς διὰ τοῦ Μουνὴρ πασσᾶ προβληθείσας ἀξιώσεις περὶ παραδοχῆς τῶν ρωμουνικῶν αἰτημάτων ὑπῆρξεν ἀνταξία τῶν προσδοκιῶν τοῦ ὅλου Γένους καὶ σύμφωνος πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, διετυπώθη δὲ κατὰ τρόπον συνετὸν καὶ πειστικώτατον.

Νὰ ἐπιτραπῇ ἠξίωσεν ὁ Φερὴτ πασσᾶς διὰ τοῦ Μουνὴρ πασσᾶ εἰς τοὺς λεγομένους Ἀρωμούνους νὰ ἔχωσιν ἱερεῖς καὶ ἐκκλησίας ἰδικάς των καὶ ἴδια σχολεῖα, νὰ λατρεύωσι καὶ ὑμνῶσι τὸν θεόν των καὶ διδάσκωνται διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν γλώσσης, νὰ διοικῶσι δὲ τὰς κοινότητάς των διὰ παρέδρων τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐκλογῆς.

Μάλιστα, ἐκλαμπρότατε, ἀπεκρίθησαν ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, νὰ δοθῶσιν ὅλα ταῦτα εἰς τοὺς Ἀρωμούνους Ἀλλὰ ποῦ εἶναι οἱ Ἀρωμοῦνοι οὗτοι; Ἡμεῖς κατὰ τὰ καθιερωμένα ἐν τῷ κράτει τῶν Ὀσμανιδῶν οὐδεμίαν ἐλάβομεν ἀναφορὰν τῶν Ἀρωμούνων τούτων ζητούντων τὰ τοιαῦτα καὶ οὐδέποτε ἠρνήθημεν, ἂν δὲ ἄλλοι ἐζήτησαν τὰ αἰτήματα ταῦτα ἔξωθεν, ξένοι μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριάρχου καὶ μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸ βασίλειον κράτος τῶν Ὀσμανιδῶν, τούτους οὐδαμῶς δυνάμεθα νὰ ἀκούσωμεν, κακοὺς δὲ κακῶς ἀποπέμπομεν ὡς παρεμβαίνοντας εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ὑψηλοῦ κράτους τοῦ Σουλτάνου. Ποίᾳ δυνάμει, ἐκλαμπρότατε; τὸ Πατριαρχεῖον ἠμπόδισε τοὺς Ἀρωμούνους νὰ κτίσωσι σχολεῖα καὶ ἐκκλησίας λειτουργούσας διὰ τῆς ρωμουνικῆς γλώσσης; Ἀλλὰ τοιοῦτό τι οὔτε ἠθέλησαν οὔτε ἐπειράθησαν νὰ ἐπιχειρήσωσι, τὸ ζητούμενον δὲ δὲν εἶναι τοῦτο, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Πατριαρχεῖον νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς λεγομένους Ἀρωμούνους, ὄντας δὲ γνησιωτάτους Ἕλληνας ἀπὸ γενεῶν καὶ χρόνων ἀμνημονεύτων καὶ πιστότατα τῆς ὀρθοδοξίας τέκνα: «Φύγετε ἀπὸ τῆς ἰδίας μου ἀγκάλης, ἐν ᾗ ἀπ' αἰώνων ἐθέρμανα ὑμᾶς καὶ ὑπάγετε ἀπαρνούμενοι τοὺς πατροπαραδότους εἰς νέους βωμοὺς, ἀποπτύσατε τὴν γλῶσσαν, δι' ἧς ἐξετράφη ἡ συνείδησίς σας καὶ ἐνεποτίσθη ἡ ψυχή σας ὅ,τι ἱερὸν καὶ ὅσιον ἀναγνωρίζει ἡ ἀνθρωπότης καὶ εἰς καινὰ ἀριερώθητε δαιμόνια, διότι ἐγὼ δὲν θέλω ὑμᾶς τέκνα μου!» Ἀλλὰ τοῦτο, ἐκλαμπρότατε, οὔτε εἶπεν, οὔτε θὰ εἴπῃ ποτὲ ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία πρὸς τὰ τέκνα της τὰ πιστά, ὧν πιστότατα τυγχάνουσιν οἱ Ἑλληνόβλαχοι, διότι τοῦτο ἀπαγορεύει ὁ θεμελιωτὴς τῆς Ἐκκλησίας.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἀποκρίσεως τῶν Πατριαρχείων, ἐφ' ᾗ δάκνουσιν ἐξ ὀργῆς τὰ χείλη οἱ Λαχωβάρηδες καὶ Παπινίου.

Χαίροντες δὲ μανθάνομεν, ὅτι διαλλακτικώτεροι νῦν φαίνονται οἱ ἐν τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον, οὗ ἡ ἀπόκρισις δὲν ὑπερμαχεῖ μόνον τῶν προαιωνίων δικαίων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, ἀλλὰ σώζει καὶ τὴν Τουρκίαν παρέχουσα αὐτῇ διέξοδον καὶ ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα κατὰ τῶν θορυβωδῶν καὶ ὀχληροτάτων φωνασκιῶν τῶν Ρωμούνων.

Ἅπαξ ἔτι τὸ Πατριαρχεῖον, ἡ ἀνωτάτη αὕτη ἀρχὴ τοῦ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν ἑλληνικοῦ Γένους, ἔρχεται ἐπίκουρον εἰς τοὺς παραπαίοντας Τούρκους καὶ ὑποδεικνύει αὐτοῖς, ὅτι κακῇ μοίρᾳ συνδεθὲν τὸ ἑλληνικὸν γένος στενώτατα πρὸς τὸ οἰκοδόμημα, ὅπερ λέγεται τουρκικὴ αὐτοκρατορία, κατέστη ἱστορικῶς καὶ ἐξ ἰδίων ἐθνικῶν λόγων ὑπόχρεων νὰ στηρίξῃ τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο καὶ ὡς φρουρὸς φυλάξῃ τὰς θύρας του, ὥστε νὰ μὴ εἰσπηδήσωσι ξένοι λύκοι.

Ἆρά γε θὰ ἐκτιμηθῇ ἡ διαγωγὴ αὕτη; Ἆρά γε θὰ παύσωσιν οἱ διωγμοὶ κατὰ τῶν μητροπολιτῶν καὶ τοῦ ἄλλου ἑλληνικοῦ κλήρου καὶ θὰ ἀνακοπῶσιν αἱ πιέσεις κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐνγένει, ἃς ἡ τουρκικὴ πολιτικὴ ἐξασκεῖ καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ ὡς ὄργανον τῶν ξένων ὑπονομεύουσα ἀφ' ἑαυτῆς τὸ κράτος τοῦ Σουλτάνου;

Ἐλπίζομεν, ἀλλὰ δὲν πιστεύομεν καὶ δὲν θὰ πιστεύσωμεν, ἂν μὴ ἴδωμεν τὴν τουρκικὴν πολιτικὴν κατανοοῦσαν τοῦτο τὸ στοιχειῶδες, ὅτι πᾶσα ἀρχὴ ἀρίστους πρέπει νὰ νομίζῃ συμμάχους τοὺς ἀρχομένους, ὅτι πᾶσα κυβέρνησις πολεμοῦσα τοὺς ἰδίους ὑπηκόους συμμαχοῦσα μάλιστα κατ' αὐτῶν μετὰ τῶν ξένων εἶναι καταδεδικασμένη εἰς ἄφυκτον θάνατον.

Η ΝΕΑ ΟΞΥΤΗΣ ΤΟΥ ΡΩΜΟΝΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ἡ πολιτεία τῶν πατριαρχείων.

Διεθρυλήθη τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, ὅτι ἐντεῦθεν, ἐξ Ἀθηνῶν, συμβουλαὶ ἐδόθησαν τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ταγοῖς τοῦ Γένους νὰ εὕρωσι συμβιβαστικὴν διέξοδον ἐκ τῶν δυσχερειῶν, εἰς ἃς περιέστησε τὸ πατριαρχεῖον ἡ ἀγροῖκος καὶ βάρβαρος διὰ τοῦ Μουνὴρ πασσᾶ προβληθεῖσα ἀξίωσις τῆς Πύλης, ὅπως ἢ ὑποχωρήσῃ τὸ πατριαρχεῖον παρέχον ὅσα ζητοῦσιν οἱ Ρωμοῦνοι ἢ παύσῃ ἐλπίζον ἐπὶ τὴν λύσιν τοσούτων ἐν ἀμφισβητήσει διατελούντων προνομιακῶν ζητημάτων.

Ὁ θρῦλος δὲν φαίνεται ἡμῖν ἀληθής. Εἶναι τοσοῦτον μεγάλη ἡ ἀντίθεσις αὐτοῦ πρὸς τὰς ἀρρενωποὺς ἐν τῇ βουλῇ δηλώσεις τοῦ κ. Θεοτόκη, ἃς προεκάλεσεν ἡ ἐπερώτησις τοῦ κ. Δραγούμη ἢ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀναπτυχθεῖσα, ὥστε νὰ ἀποκλείσῃ ἀπὸ πάσης κυβερνήσεως καὶ τὴν ἀπόπειραν κἂν νὰ σκεφθῇ περὶ διαλλαγῆς πρὸς τὴν αὐτόχρημα ληστρικὴν πολιτείαν τῶν παρὰ τὴν Δουμποβίτσαν **Ὀπιγκάρων**, *ὥστε μόνον τελειοτάτη ἄγνοια τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματος ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἢ αἰφνιδία διανοητικὴ παράκρουσις νὰ δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τοσοῦτον ἀντίθετον μεταβολὴν γνώμης.*

Ὑπάρχουσι ζητήματα, καθ' ἃ ἡ ἐλαχίστη ὑποχώρησις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν μεγίστην. Τοιοῦτον δὲ εἶναι καὶ τὸ προκείμενον, τὸ περὶ Ἀρωμούνων, ὅπερ πειρῶνται οἱ πέραν τοῦ Δουνάβεως Βλάχοι νὰ δημιουργήσωσι δι' ἐκβιάσεων λωποδυτικῶν, διὰ πιέσεων, ἃς μόνον ἡ ἀνανδρία δύναται νὰ ὑπαγορεύσῃ. Πρὸς τοιούτους ἐχθρούς. ὡς διὰ τοῦ στόματος τοῦ Περικλέους εἶπεν ὁ ἀθάνατος Θουκυδίδης, ἂν ἅπαξ ὑποχωρήσωμεν, θὰ γεννήσωμεν τοιαύτας ἀξιώσεις, ὥστε θὰ ἔλθῃ στιγμὴ νὰ ζητήσωσι παρ' ἡμῶν καὶ αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν μας. Ἡ τοῦ ἀεὶ πλείονος ὄρεξις ὑποτρεφομένη ὑπὸ τῆς καταφρονήσεως πρὸς ἀντίπαλον δειλὸν ἢ ἀδύνατον θὰ εὑρίσκῃ καὶ νέας ἀφορμὰς πιέσεως κορεσθησομένη μόνον, ὅταν ἡμεῖς δὲν θὰ ὑπάρχωμεν ἢ δὲν θὰ ἔχωμεν τί πλέον νὰ δώσωμεν.

Ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς προφητικῆς περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων διαγνώσεως τοῦ Θουκυδίδου ἡ πρὸς ἡμᾶς μέχρι τοῦδε διαγωγὴ τῶν λεγομένων Ρωμούνων, ὄντων δὲ κατ' ἀλήθειαν σύγκλυδος ὄχλου πανσπέρμου, ἐν ᾧ τὸ σλαβικὸν στοιχεῖον διὰ ποικίλης βαρβαρότητος καὶ εὐτελείας καὶ κακοηθείας μαρτυρούμενον ὑπερισχύει, ἡ πρὸς ἡμᾶς, λέγω, διαγωγὴ τοῦ ἔθνους τούτου τοιαύτη ὑπῆρξεν, ἀφ' ὅτου πολιτικῶς ἐγεννήθη καὶ ἰδίᾳ ἀφ' ὅτου ἐπεφοίτησεν εἰς τὸν νοῦν του ἡ ἀλαζονικὴ ἀξίωσις νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἐν τῇ ἑλληνικῇ χερσονήσῳ λαῶν, τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν τὴν κυριαρχίαν.

Ἐν τῇ αὐθαιρέτῳ καὶ ὑβριστικῇ πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν οἰκειοποιήσει τοῦ ὀνόματος **Ρωμοῦνοι** *δὲν ὑπόκειται ἐθνικὴ συνείδησις, ἀλλὰ πολιτικὸς σκοπός, πρὸς τοῦτον δὲ τὸν σκοπὸν ἀξιοθαύμαστος μὲν εἶναι ἡ ἀπὸ πεντηκονταετίας ἀδιάτρεπτος ἐμμονὴ τῶν παρὰ τὴν Δουμποβίτσαν, ἀλλὰ καὶ ἐπαίσχυντα τὰ μέσα, εἰς ἃ κατέφυγεν ὁ λαὸς οὗτος.*

Διὰ μιᾶς προκηρύξεως χρονολογουμένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862 (ἰδὲ **ἐπίσημα ἔγγραφα περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ ὀδυνηρᾶς καταστάσεως**, *ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου 1906 σελ. 97)* **πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Ρωμάνους τῆς Ἠπείρου, Μακεδονέας. Θεσσαλέας καὶ Ἀλβανέας** *ἐζήτησαν νὰ ἐμβάλωσι συνείδησιν ἐθνικήν. ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχε προαιωνία ἑλληνικὴ ἐθνικὴ συνείδησις, νὰ σπείρωσι τὴν διχόνοιαν μεταξὺ τῶν τέκνων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς, τῶν Ἑλληνοβλάχων καὶ τῶν Ἑλλήνων. οὓς ἐξ ὅτου ἐγεννήθη ὁ κόσμος οὐδεὶς ἐγνώρισεν ἄλλως ἢ ὡς ἀδελφοὺς κοινὰς ἔχοντας τὰς παραδόσεις, κοινὰ τὰ παθήματα, κοινὰ τὰ αἰσθήματα. κοινοὺς τοὺς πόθους.*

«Τὸ ρωμανομακεδονικὸν κομιτᾶτον», ἔλεγεν ἡ προκήρυξις ἡ ἀπὸ τοῦ ρωμανικοῦ ἰδιώματος εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν μεταφρασθεῖσα ὑπὸ ὀπαδοῦ τινος τοῦ βδελυρωτάτης μνήμης Ἀποστόλου Μαργαρίτου, ὅπως κατανοηθῇ ὑφ' ὧν ἐξελέγησαν θύματα τοῦ νέου προσηλυτισμοῦ, διότι μόνον τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐννοοῦσιν οἱ **ἀδελφοὶ Ρωμᾶνοι τῆς Ἠπείρου. Μακεδονέας, Θεσσαλέας καὶ Ἀλβανέας**, *«τὸ ρωμανομακεδονικὸν κομιτᾶτον Βουκουρεστέου ἐπεφορτέσθη διὰ νὰ διευθύνῃ τὴν εἴσαξιν τῆς ἐθνικῆς γλώσσης εἰς τὰς ρωμανικὰς ἐκκλησίας καὶ τὴν σύστασιν ἐθνικῶν σχολείων εἰς ὅλας τὰς ρωμανικὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ ἴδῃ μίαν ἡμέρα ὅλα τὰ* **14** *ἑκατομμύρια* **Ρωμάνων (Βλάχων)** *ἔχοντα μίαν καὶ μόνην φιλολογίαν, μίαν καὶ μόνην καλλιεργημένην γλῶσσαν, ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλη. εἰμὴ αὐτὴ ἐκείνη τῆς τραϊανῆς Δακίας. ἥτις ἔφθασε νὰ συναμιλλᾶται εἰς τὴν ὡραιότητα μὲ τὴν ἰταλικήν»!!!*

«... Θέλομεν νὰ ἴδωμεν», ἔλεγε πρὸ τούτου ἡ προκήρυξις, «τοὺς διδύμους ἀδελφούς μας ἐκ Μακεδονίας Θεσσαλίας, Ἠπείρου, Ἀλβανίας, καθὼς καὶ ἐκείνους τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ν' ἀναγνωρίσουν τοὺς ἀδελφούς των ἐκ τῆς Τίσσας (ποταμοῦ τῆς μέσης Οὐγγαρίας Σ. «Ἀγῶνος»). Εὐξείνου Πόντου καὶ Δνίστου (Δανάστρεως Σ. Ἀγῶνος), οἵτινες ἀποτελοῦν μέρος τοῦ μεγάλου καὶ ἐνδόξου ἔθνους τῶν Ρωμάνων...»

Ἀλλὰ τὸ μέγα τοῦτο ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἀξιοῖ μὲν, ὅτι εἶναι ρωμανικόν, διεκδικεῖ δ' ἀκριβῶς τὰς χώρας ἃς κατέλαβέ ποτε τὸ ληστρικὸν τῶν Πατζινάκων φῦλον, διότι οἱ Ρωμαῖοι οὐδέποτε ἐχώρησαν πέραν τοῦ Προύθου, δὲν ἠρκέσθη εἰς τὸ ἠχηρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο κήρυγμα διότι εἶδεν, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ρωμάνοι τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν ἀπέσεισαν τοὺς ὤμους χλευαστικῶς εἰς τὸ κοινὸν ἄκουσμα.

Ἐγκατέστη τότε ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐκεῖθεν περιεπλανᾶτο ἀνὰ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν ὁ Ἀπόστ. Μαργαρίτης δωροδοκῶν, ὅπου δὲν ἔπειθε λόγοις. συκοφαντῶν καὶ προδίδων εἰς τοὺς Τούρκους, οὓς δὲν ἤλισκον τὰ ρωμουνικὰ χρήματα.

Πόσοι Ἑλληνόβλαχοι, μάρτυρες ἀκραιφνεῖς καὶ ἡρωϊκοὶ τῆς πρὸς τὸν ἑλληνισμὸν πίστεως. δὲν ἐσάπησαν ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν Τούρκων, πόσοι δὲν ἐξωρίσθησαν καὶ πόσων δὲν ἐδημεύθησαν αἱ περιουσίαι. διότι ἦσαν Ἕλληνες καὶ Ἕλληνες ἤθελον νὰ ἀποθάνωσιν.

Ἀλλὰ τὰ ἄτιμα τεχνάσματα ἐναυάγησαν οἰκτρῶς. Σχολεῖα ἱδρύθησαν καὶ τὰ σχολεῖα ἔμειναν κενά· διδάσκαλοι διωρίσθησαν καὶ μαθητὰς ἔσχον μόνον τοὺς τοίχους τῶν κτιρίων Ἱερεῖς ἐδεκάσθησαν καὶ ἐκκλησίασμα δὲν εὑρέθη. ὅπως ἀκούσῃ τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ γλώσσῃ, ἥτις ἔφθασε νὰ **συναμιλλᾶται εἰς τὴν ὡραιότητα μὲ τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν!!**

Καὶ ἡ συμμαχία τῶν Τούρκων ἀπεδείχθη ἀνωφελὴς εἰς τὰ μεγαλομανῆ σχέδια τῶν **ὀπιγκάρων.**

Νῦν κατέφυγον εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Εὐρωπαίων. Ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου θὰ συζητήσωμεν ἐν τῷ ἑπομένῳ φύλλῳ.

ΦΩΝΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐγκαίρως ἐγνωρίσαμεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν τὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων συνηγορίαν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ λονδινείου «Χρόνου τοῦ κ. Ἐδ. Φίτσεραλδ Λώου, πρώην οἰκονομικοῦ συμβούλου τῆς ἐν Ἀθήναις ἀγγλικῆς πρεσβείας καὶ εἶτα ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐν Ἰνδίαις. Ἤδη ἡ συνάδελφος «Ἑστία», εἰς ἣν ἐτηλεγραφήθη τὸ πρῶτον ἡ περίληψις τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Λώου, παρέχει ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς ἀξιοσπουδάστου ἐπιστολῆς, ἣν καταχωρίζομεν ὧδε ὁλόκληρον κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς συναδέλφου μετάφρασιν, διότι σπανίως μετὰ τοσαύτης συντομίας, ἀλλὰ καὶ τοσαύτης ἀμερολήπτου καὶ διαυγεστάτης ἀντιλήψεως ἱστορήθη ἀκριβέστερον ἡ σημερινὴ ἐν Μακεδονίᾳ κατάστασις. Ἡ θαυμασία αὕτη ἐπιστολὴ ἔχει οὕτω:

Πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῶν «Τάϊμς»

Κύριε,

Ἡ δυσάρεστος τῶν πραγμάτων ἐν τῇ Βαλκανικῇ Χερσονήσῳ κατάστασις ἐφείλκυσε καὶ πάλιν κατὰ τὰ δύο ἢ τρία τελευταῖα ἔτη σύντονον τὴν προσοχήν· ἀλλ' ἡ Εὐρωπαϊκὴ κοινὴ γνώμη δὲν φαίνεται ἐννοοῦσα ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν πραγμάτων κατάστασις εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον συνέπεια τῆς κεχαραγμένης πολιτικῆς τῶν Τούρκων. Ἀκόμη δ' ὀλιγώτερον φαντάζεται τὸ Εὐρωπαϊκὸν κοινὸν, ὅτι ἡ τοιαύτη τῶν Τούρκων πολιτικὴ εὑρίσκει καὶ ἀκουσίαν ὑποστήριξιν εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ἐνδιαφερομένων Εὐρωπαϊκῶν Κυβερνήσεων.

Ἡ δημοσία γνώμη πολὺ εὐκολα ξεχνᾷ. ἔχουσα συνήθως ἀσθενῆ τὴν μνήμην· φαίνεται δὲ λησμονήσασα ἤδη ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν σημερινῶν ταραχῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀφείλεται εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν Βουλγάρων ἐπαναστατικῶν, τῶν γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Κομιτατζῆδες», τῶν ὁποίων τὸ στρατηγεῖον εὑρίσκετο ἐν Σόφιᾳ, ἀπήλαυον δὲ καὶ πάσης ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ κομιτατζῆδες φαινομενικῶς προσεπάθουν ν' ἀπελευθερώσουν τοὺς ἀδελφούς των τῶν Μακεδονικῶν ἐπαρχιῶν ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ· τὸ πρόγραμμά των ὅμως περιεῖχε καὶ πᾶν εἶδος βίας ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Σέρβων κατοίκων, ὅσοι ἠρνοῦντο νὰ συνδράμωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἔργον των, ὅπερ βέβαια δὲν ἦτο ἁπλῆ σταυροφορία πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Χριστιανῶν κατοίκων ἐν γένει, ἀλλὰ μᾶλλον ἀγὼν ὑπὲρ τῆς Βουλγαρικῆς ἐπικρατήσεως ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐθνοτήτων, τῶν κατοικουσῶν τὰς Μακεδονικὰς ἐπαρχίας. περὶ ὧν ἠλπίζετο ὅτι ταχέως ἠδυνήθη ἐνδεχόμενον ν' ἀποχωρισθοῦν τῆς λοιπῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἐφ' ὅσον αἱ συμμορίαι τῶν κομιτατζήδων δὲν εἶχον προσλάβει τοιαύτην δύναμιν ὥστε νὰ καταστῶσι σοβαρὸς κίνδυνος εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν, οἱ Τοῦρκοι πολιτικοὶ ἦσαν εὐχαριστημένοι διότι μία μερὶς χριστιανῶν ἐβιαιοπράγει οὕτω καὶ ἔσφαζεν ἄλλην. Ἀλλ' εἶχον ταυτοχρόνως ἀποφασίσει. μόλον τὸ βραδυκίνητον αὐτῶν. νὰ ἀνακόψουν τὸ Βουλγαρικὸν κίνημα εἰς περίπτωσιν κκθ' ἣν ἤθελε καταστῇ πολὺ ἐπικίνδυνον.

Ὅταν ἡ δρᾶσις καὶ αἱ βιαιοπραγίαι τῶν κομιτατζήδων καὶ τὸ βραδυκίνητον τῶν Τούρκων εἰς τὸ νὰ λάβουν σύντονα ἐναντίον των μέτρα εἶχε δημιουργήσει τόσον θόρυβον ἐν τῇ Βαλκανικῇ Χερσονήσῳ ὥστε ν' ἀνησυχήσῃ τὴν Αὐστρίαν καὶ Ρωσίαν καὶ νὰ ἐξαναγκάσῃ τὰς Δυνάμει. ταύτας εἰς ἐπέμβασιν. οἱ Τοῦρκοι. μολονότι φαινομενικῶς ἀντέταξαν πᾶσαν ἀντίστασιν εἰς τὰς Αὐστριακὰς καὶ Ρωσικὰς ἀξιώσεις. εἶχον ἐν τούτοις ἀρκετὰ πάθη ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους. ὥστε μετὰ προθυμίας νὰ θέσωσι τέρμα εἰς τὴν περαιτέρω δρᾶσιν τῶν ταραξιῶν. Καὶ εἰργάσθησαν πράγματι τότε οἱ Τοῦρκοι, καταστρέψαντες ἢ ἀπωθήσαντες ἐντὸς τῶν Βουλγαρικῶν ὁρίων τὰς σπουδαιοτέρας τῶν συμμοριῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ τὸ δημόσιον φρόνημα καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς χώρας τὰς οἰκουμένας ὑπὸ Ἑλλήνων συνεκλονίσθη βιαιότατα ὑπὸ τῶν βιοπραγιῶν τῶν κομιτατζήδων καὶ τοῦ θλιβεροῦ θεάματος τῶν Ἑλλήνων προσφύγων, τῶν διαφυγόντων τοὺς Βουλγάρους διώκτας των.

Τῆς τοιαύτης ἐξεγέρσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἀνεκφράστον ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ υἱοθέτησις τῆς πολιτικῆς τῶν ἀντιποίνων

Ἕλληνες καὶ Σέρβοι ἦσαν ἐξ ἴσου ἀνίσχυροι ἀπέναντι τῶν Βουλγαρικῶν συμμοριῶν, δεδομένου ὅτι ἡ ὁπλοφορία ἀπηγορεύετο ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν, μόνοι δ' οἱ Κομιτατζῆδες καὶ οἱ φίλοι των εἶχον ὅπλα. ἅτινα ἐπρομηθεύοντο ἐκ Βουλγαρίας.

Παρ' ὅλας τὰς ἐπανειλημμένας ἐκκλήσεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἡ Εὐρώπη δὲν ἐκινήθη νὰ προστατεύσῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ Σέρβους ἀπὸ τῶν Βουλγαρικῶν ὠμοτήτων, μέχρις ὅτου ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισαν ν' ἀμυνθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν.

Ὅταν ἔνοπλοι ἄνδρες Ἑλληνικῆς Ἐθνότητος εἰσέβαλον εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ ἐφωδίασαν μὲ ὅπλα τοὺς ἀδελφούς των, οἱ Ἕλληνες κάτοικοι ἐξηγέρθησαν ἐναντίον τῶν καταπιεστῶν αὐτῶν καὶ διὰ μεθόδων αἵτινες, μολονότι ἀντιγραφεῖσαι ἐκ τῶν Βουλγαρικῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιδοκιμασθῶσι, διεξεδίκησαν μετὰ σθένους τὸ δικαίωμα τῆς ὑπάρξεως Ἑλληνικῆς φυλῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἐπὶ ἴσοις τοὐλάχιστον ὅροις πρὸς τὸ τῶν Βουλγάρων. Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἠσχολοῦντο βεβαιοῦντες τὰς Εὐρωπαϊκὰς Κυβερνήσεις ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς εἶναι ποσότης ἀσήμαντος ἐν Μακεδονίᾳ, ὅταν ἔξαφνα ὑπὸ τῶν πραγμάτων πιεζόμενοι οἱ (Βούλγαροι), ἀναγκάζονται νὰ ἀλλάξουν τόνον καὶ νὰ φωνάζουν δυνατὰ, ζητοῦντες βοήθειαν ἐναντίον τῶν Ἑλληνικῶν ἀντιποίνων.

Ἔλλειψις ὑλικῶν πόρων καὶ ὀργανισμοῦ, ἐτι δὲ καὶ ἡ ἐκ Μακεδονίας ἀπόσπασις τῶν κυρίων κέντρων τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ σημαντικῆς βραδύτητος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς τῶν ἀντιποίνων Ἡ βραδύτης ὅτου ἀτυχῆς ὡς πρὸς τὸ πλεονέκτημα τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν συμμαχιῶν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν ἀγῶνα ἀτύπου ἀναντίον τῆς ἀποπείρας πρὸς ἐκβουλάγιαρισν ὁλοκλήρου τῆς Μακεδονίας

Καθ' ὃν χρόνον ἡ δρᾶσις τῶν ἐνόπλων Ἑλληνικῶν ὁμάδων ἐρείδεται τὴν προσοχὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Καγκελλαριῶν, αἱ κυριώτεραι συμμορίαι τῶν Κομιτατζῆδων εἶχον ἤδη διαλυθῆ, καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Δυνάμεων, οἱ ἐγκατασταθέντες πλέον ἐν Μακεδονίᾳ, ἐβεβαίου τὰς προϊσταμένας των ἀρχὰς περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐπαρχίας.

Οἱ κύριοι οὗτοι δὲν ἐσκέφθησαν νὰ ζητήσουν ἐπιζημίωσιν διὰ τοὺς καταστραφέντας καὶ ἀπογυμνωθέντας "Ἕλληνας καὶ Σέρβους ραγιάδες, ἐξηγήσθη δὲ μόνον μεγάλως ἡ ἀγανάκτησις ἐων, ὅταν εἶδον συνεχιζομένας τὰς ταραχὰς καὶ δυσχεραινομένην τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως ἐξ αἰτίας τῶν Ἑλλήνων.

Τοὺς Τούρκους ἐν τούτοις πᾶν ἄλλο ἢ ἐλύπησεν ἡ νέα αὕτη τῶν πραγμάτων ἐξέλιξις. Ἡ ἀράδα τῶν Βουλγάρων ἐπέρασε, καὶ τώρα ἔπρεπε φυσικὰ νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ τῶν Ἑλλήνων. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις οἱ ἐν Κων)πόλει ἦσαν ἱκανοποιημένοι. Ἀλλ' ἀκριβῶς ὅπως κατ' ὃν χρόνον οἱ Βούλγαροι ἠργισαν νὰ γίνωνται πολὺ ἰσχυροὶ ἐν Μακεδονίᾳ, οἱ Τοῦρκοι εἶχον στραφῆ ἐναντίον των, οὕτω καὶ ἐπ' ἐσχάτων οἱ ἴδιοι Τοῦρκοι ἤρχισαν νὰ λαμβάνουν αὐστηρὰ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων μέτρα, φαινομενικῶς ὑπεκκοντες εἰς τὰς συστάσεις τῶν Δυνάμεων, πρᾶγμα ὅμως τὰς ἴδιας των ἀκολουθοῦντες ἀρχάς.

Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀβεβαίας συνθήκας τῆς ζωῆς, τὰς κρατούσας εἰς πολλὰ μέρη ἐν Μακεδονίᾳ, δύναται ἴσως νὰ στηριχθῇ δικαιολόγις τις διὰ τὴν βιαιότητα καὶ τὴν ἀγριότητα τόσων τῶν Βουλγάρων δπον καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν βιαιοτέρων τοῦ Τουρκικὸν ζυγόν.

Ἀλλ' ὁποία δικαιολογία εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ διὰ τὰς δολοφονικὰς βιαιοπραγίας, τὰς ἱερουσιάλεις τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὰς καταστροφὰς τῶν σχολείων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν περιουσιῶν, τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν θύματα οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς Ἠγεμονίας, ὅπ' αὐτὰ τὰ ὅμματα τῶν ἀρχῶν ἐν Βουλγαρίᾳ; Καὶ τί θὰ ἔλεγετο, ἐὰν Βουλγαροι πολῖται ἤθελον παρόμοια πάθη εἰς οἱανδήποτε τῶν κυριωτέρων τῆς Ἑλλάδος πόλεων;

Διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἰδέας των συμβάντων ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Ἕλληνος Μητροπολίτου, τὴν βεβήλωσιν Καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Νοσοκομείου ἐν Βάρνῃ· ἐπίσης τὴν βεβήλωσιν τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους, τὴν παραβίασιν τοῦ ἀσύλου τοῦ "Ἕλληνος Μητροπολίτου καὶ τὴν βάρβαρον ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἱερέως Φωτίου· ὁ ὁ ποῖος ἐν τέλει ἤχθη ἡμιθνὴς εἰς τι Νοσοκομεῖον τὴν κατεστροφὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς λίσης, Φιλιπποῦπόλεως, τὴν λεηλασίαν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Ἑλληνικῶν περιουσιῶν ἐν Στενημάχῳ, ὡς καὶ τὴν πυρπόλησιν καὶ καταστροφὴν ὅλων τῶν "Ἑλληνικῶν καταστημάτων καὶ περιουσιῶν τῆς Ἀγχιάλου, ὅπου πολυάριθμοι Ἕλληνες ἀφίρθησαν νεκροὶ ὑπὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ ὄχλου καὶ ἄλλοι ἐξηρανισθέντες μέσα εἰς τὰς φλόγας.

Τοιαῦτα παραδείγματα ἀχαλινότου βαρβαρότητος μαρτυροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν καὶ τὴν συνενοχὴν τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν.

Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἰς τὸν σπουδαιοτέρων λόγων ἐχθρότητος ἐναντίον τῶν Βουλγάρων ἐκ μέρους τῶν ἄλλων λαῶν εἶναι καὶ τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον κάλλιστα ἐνθυμοῦνται πᾶσαι αἱ λοιπαὶ θνότητες τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου ὅτι οἱ Βούλγαροι μόνοι ἐξ ὅλων ἔμειναν πάντοτε ὑποτεταγμένοι εἰς τὸν Τοῦρκον καὶ ὁ Δέποτε ἐξγκρίθησαν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας των, μέχρι ὅτου ὁλόκληρος ἡ χώρα αὐτῶν κατελήφθη ὑπὸ πολυαρίθμου ξένου στρατοῦ ἐκ Ρωσίας

Οἱ "Ἕλληνες ἠγρήγησαν ὅλων εἰς τὴν κατὰ τοῦ Τούρκου ἐξέγερσιν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν, ἐπικολοῦθησαν δὲ οἱ Σέρβοι, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τῆς ἐπαλέμησαν τὸν Τοῦρκον ἄνευ βοηθείας ἐκ μέρους ξένου στρατοῦ.

Ὡς ἐκ τούτου εἶναι πικρὸν καταπιστὸν διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Σέρβους, νὰ ὑποχρεοῦνται ἡμέρον ν' ἀνεγνωρίζουν τὴν στρατιωτικὴν ὑπεροχὴν τῶν Βουλγάρων, καὶ εἶναι πολὺ ἀσκιὸν νὰ μὴ τοὺς εὐχαριστῇ καθόλου ἡ προφανῆς εὐνοια ἡ παρεχομένη ὑπὸ τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Βουλγαρίαν—ἤτις εἶναι καὶ ἡ αἰτία τῆς ἀναμάλου ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως.

Ὅτι ἡ ἀμεσος πρὸς τοὺς Βουλγάρους εὐνοια τῆς Εὐρώπης ὑπῆρξε σκόπιμος, εἶναι λίαν ἀμφίβολον· ἀπομένει ὅμως πάντοτε τὸ γεγονὸς ὅτι, καθ' ὃν πλέον χρόνον οἱ Βούλγαροι ἠθέλησαν ἑαυτοὺς ἀνκένους ν' ἀντιμετωπίσουν τοὺς "Ἕλληνας εἰς τὸν ἀγρον, φυλετικὸν κλεφτοπόλεμον ἐν Μακεδονίᾳ, ὡρμάνσαν ἐν πήρει ἀνέσει τὴν λεηλασίαν καὶ τὴν σφαγὴν τῶν φιλησύχων Ἑλ·ήνων κατοίκων τῶν Βουλγαρικῶν πόλεων, χωρὶς οὐδεμία φωνὴ φρίκης καὶ διαμαρτυρίας ν' ἀκουσθῇ ἐξ Εὐρώπης.

Συγκριβαλεῖοντες λέγομεν, ὅτι ἡ Κων)πολις ἐν ρυτοῖς ἀπέφυγε νὰ παρεμποδίσῃ τοὺς Βουλγάρους ἀπὸ τοῦ νὰ σφάξωσι "Ἕλληνας καὶ Σέρβους "Οταν δὲ οἱ πρῶτοι τὸ παρκπῆρον ἐπέ ω τον, ὡς ἐκ τῶν εὐκόλων αὐτῶν νικῶν ἐναντίον τῶν ἀσπλων ἀδελφῶν των Χριστιανῶν, οἱ Τοῦρκοι μὲ προφανῆ δυσκρέκειαν συνεμορφώθησαν μὲ τὰς ἀξιώσεις των Δυνάμεων καὶ κατεδίωξαν τοὺς κομιτατζῆδες. Κατόπιν ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς "Ἕλληνας νὰ ἐκδικηθῶσι κατὰ τῶν Βουλγάρων ὑποστηριστῶν τῶν κομιτατζῆδων καὶ δταν οἱ "Ἕλληνες, κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν (τῶν Τούρκων) ἐπροχώρησαν πάρα πολὺ οἱ Τοῦρκοι ἄπαξ ἔτι συνεμορφώνησαν μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν Δυνάμεων καὶ κατεδίωξαν δι' αὐστηροτάτων μέτρων τοὺς "Ἕλληνας. Οἱ χριστιανοὶ κάβων ὁ ἑνὰς τοῦ ἀλλου τὸν λαιμόν—τὸ ἀρχαῖον μῖσος ἐναντίον Βουλγάρου καὶ "Ἕλληνος ἀνερριπίσθη, καὶ εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς Τούρκους ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον τὴν ὑπεροχὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων τῶν λαῶν—αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Καγκελλαρίαι οὐδένα ἐκινοποιοῦν, καὶ ἡ Κων)πολις κρυφᾷ εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐνθουσιασμένη ἐπὶ τοῖς τελουμένοις.

E. FG. LAW

Γ. Γ. Τὰ γεγονὸς, ὅτι ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ἀναστάσεις ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἐκ τῶν Βουλγαρικῶν δολοφονικῶν ἐπιθέσεων ἐναντίον ἀνυπερασπίστων "Ἑλλήνων καὶ Σέρβων, καὶ ὅτι τὸ βουλγαρικὸν τοῦτο κίνημα ὑπῆρξεν ἡ συνέπεια πολιτικῆς σκοπιοῦσης τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Βουλγαρικῆς ὑπεροχῆς ἐν Μακεδονίᾳ, πιστοῦται πληρέστατα ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν "Ἀγγλων διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων, τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὸ πρῶτον περὶ Τουρκίας τεῦχος τοῦ 1904 (Παρατέμπει δὲ ὁ πὲρ "Εδουαρδ καὶ εἰς ὡρισμένας ἐκθέσεις τοῦ ἐν λόγῳ τεύχους τοῦ Μπλλτὼτ, τοῦ Μακ-Γκρέγκορ καὶ ἄλλων)

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ

Ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων ἐν ἄρθρῳ προσφάτως δημοσιευθέν λέγει, ὅτι ἐξ ἐπισήμων πληροφοριῶν ἐξάγεται, ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ ὑφίστανται 66 βουλγαρικαὶ συμμορίαι καὶ 22 ἑλληνομακεδονικαὶ σώματα. Τὰ τελευταῖα ταῦτα σώματα ἠναγκασμένα καθόφαν ἀν σχηματισθῶσιν, ὅπως ἀποτρέψωσι ἐξιονιμνόνεντον δραστηριότητα, κτέτοι εἰδικὸς ἀπὸ τὸ ἀναστάσεις τῶν Βουλγάρων καὶ ἐδειξαν ἀτὸς βιαιοπραγίας τῶν Βουλγάρων καὶ κτέτοι εἰδικὸς ἐξιονιμνόνεντον δραστηριότητα, κτέτοι εἰδικὸς στρατηγικὸν ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ. Ὁ «Χρόνος» δεινοεῖ μακρὸν κατάλογον τοῦ βουλγαρικῶν κακουργιῶν, αἵτινες προεκάλεσαν τὰς ἀντεκδικήσεις τῶν Ἑλλήνων.

Εἰμεθα εὐγνώμονες ἐπὶ τῇ ἔστω καὶ βραδείᾳ ταύτῃ ὁμολογίᾳ τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου», ὅστις ἄλλοτε ἐξόμνεν τοὺς ἠρωικοὺς ἄθλους τῶν Βουλγάρων καὶ ἰσυκοφάντει τοὺς "Ἕλληνας ὡς συμμάχους τῶν Τούρκων. Ὅλοι νῦν πείθονται, ὅτι σύμαχοις τῶν Τούρκων εἶναι οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ μαχοι τῶν Τούρκων ἐκεῖνοι ἀπόδειξαν ὁ Φεβρουοῦνοι, τὰ ἔρπετὰ ταῦτα, ἅτινα θερμαίνει ὁ Φεβρουοῦνος τὸν κόλπους τῆς Τουρκίας, ὅπως μὴ ὀλγῃ ἐξ τοὺς κόλπους τῆς Τουρκίας, ὅπως μὴ ἡμέραν δάξωσιν αὐτὴν θανασίμως. Ἀλλ' ἔως πότε ἡ περίθαλψις αὕτη Ρωμούνων καὶ Βουλγάρων χειρίσεων ἐχθρῶν τῆς Τουρκίας;

Αἱ 66 ἐκεῖναι βουλγαρικαὶ συμμορίαι ἐνθέτειναν κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς τὴν ἄτιμον καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς τὴν ἄτιμον καὶ ἀπάνανδρον δραστηριότητά των. Μετὰ τὸ ἀλληλοφάνδρον δραστηριότητά των Κλεπούσνας διέπραξαν ἔνοντον κακουργημα τῆς Κλεπούσνας διέπραξαν ἔνοντον κακουργημα τῆς Νευροκοπίου, φρίττει δὲ τ�ἐν Ζιρνόβῳ τοῦ Νευροκοπίου. Φρίττει δὲ ἀναγνώσκων τὴν περὶ τούτου μακρὰν καὶ παθητικὴν ἔκθεσιν πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα τοῦ μητροπολίτου Νευροκοπίου Σ Θεοδωρήτου. Ἡ ἀντροπολίτου Νευροκοπίου Σ Θεοδωρήτου. Ἡ ἀντρωποκτονία βίᾳ ἐφάρμοσε πρᾶξις ἐκελεσθὴ τὴν νύκτα, ἐν ἡ τῆς 24 Δεκεμβρίου, τοῦ· ἔστι τὴν νύκτα, ἐν ἡ ἐγεννήθη ὁ Χριστός! Μέγα μέρος τῆς κωμοπόλεως ἐκαίετο ἐνέμενεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ἡ οἰκογένεια δὲ τῶν Ρούνεσιου ἐθεωρήθη ὡς ἡ πρωτοστάτις εἰς τὴν ἐμμονὴν ταύτην. Ἡ οἰκογένεια αὕτη ἔπρεπε νὰ ἐξαλειφθῇ Κατὰ τὴν ὡρισμένην λοιπὸν ἡμέραν, λέγει ἡ ἔκθεσις τοῦ μητροπολίτου, καὶ ἐν τῷ προϋποδεδειγμένῳ τόπῳ συνῆθεν ὑπὲρ τοὺς 300 ἐκ τῶν πέριξ χωρίων ἐρασιτέχναι κομιτατζῆδες καὶ ταχθέτες ὑπὸ τὸ γενικὸν πρόσταγμα τοῦ ἀρχιδολοφονικοῦ βοεδόδα, ἔχοντες ἐπὶ τοῦτῳ καὶ σαλπιγκτὴν.... ἐξεκίνησαν πρὸς τὸ ταλαίπωρον Ζίρνοβον Διαιρεθέντες εἰς ἀποσπάσματα οἱ δολοφόνοι κατέλαβον τὰ ἐπίκαιρα σημεῖα τοῦ χωρίου, ἀπέκλεισαν τὸν στρατιωτικὸν σταθμὸν καὶ ὥρμησαν κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ Ἀγγέλου Ρούνεσιου. Ἀλλ' οὗτος μὲν κατόθθωσε νὰ διαφύγῃ, ἐφονεύθη δὲ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Αἰκατερίνη. Ἑτέρα ὁμὰς κακούργων εἶχε συγχρόνως καταλάβει τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ Δημ Ρούνεσιου Καὶ τοῦτον μὲν κατόθθωσαν νὰ πληγώσωσιν εὐτυχῶς ὄχι θανασίμως, ἐφόνευσαν δὲ τὸν υἱόν του Πέτρον ἡλικίας 21 ἔτους, καὶ δύο ἑτέρους συγγενεῖς καὶ γείτονας αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἄλλῃ δὲ συνοικίᾳ τοῦ χωρίου ἐφόνευσαν τὸν Δημήτριον Ἴκα. Ποπόνην καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Στραιτς τουρκικὸς καθ' ὅλον τὸ τρίωρον τῶν κακουργιῶν τούτων, ἂς ἀπόλ.ατα διεξῶν οἱ ἀέναοι πυροβολισμοί, οὐδαμοῦ ἀνεφάνη. Τῇ δ' ἐπαύριον ἔσπευσαν ἐπὶ τόπου ὁ δποιοκτήτης, ὁ ἀντεισαγγελεύς, ὁ ἀνακρίτης, ὁ Γάλλος ἀξιωματικὸς καὶ πολλὴ ἄλλη κουτσιόδια Ἐνήργησαν ἀνακρίσεις, ἐρωτογράφησαν τὰ πτώματα καὶ ἀπῆλθον οἱ ἄνθρωποι ἤουσοι, ὅτι ἐξετέλεσαν τὸ καθήκόν των τοῦ νὰ μὴ εὑρωσι μηδὲ ἕνα ἔνοχον!

Καὶ οὕτω μὲν φέρονται πρὸς τοὺς "Ἕλληνας οἱ Τοῦρκοι, πῶς δὲ φέρονται πρὸς τοὺς Βουλγάρους δεικνύει ἡ ἑπομένη πληροφορία τοῦ α' Ἀνατολικοῦ Λελτίου: «Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 3 Ἰανουαρίου τουρκικὴ συμμορία ἐπὶ τῇ ὑποθέξεε τῆς βουλγαρικῆς προπαγάνδας προσέβαλε τὸ ἑλληνικὸν χωρίον Μεσσαῖον' Ἐγρέ ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ Μοναστηρίου κείμενον, οὐ μακρὰν δὲ τοῦ Μοριχόβου. Οἱ χωρικοὶ ἀντέστησαν ἀπεγνωσμένως ἐ πολυοσύαντες τελευταῖον τοὺς Τούρκους. Τὸ «Ἀνατολ. Λελτίον» παραλείπει ἴσως ὡς εὐνόητον τὰ πραγίει αὕτα καὶ ἀρπαγαὶ ἔχουσι ὡς ἐπίλογον αἱ μαρτῦρν τὴν ἐνοπλον ἐπίθεσιν κατὰ τῶν κατοίκων τῆς Ἀγχιέλου καὶ τὴν πυρπόλησιν τῆς πόλεως ταύτης. Τὰ ὀπὸ τὸν Δραγοῦλεφ στιφη συνεπλήρωσαν τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς ἐν ἀπάσῃ τῇ ἠγεμονίᾳ. Μετὰ τὴν ἐν Πδργῳ νίκην των ἐβάδισαν ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ 6000 ἀνθρώπων τῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου. Ἀλλὰ δὲν τολμῶσι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν ἐν πλήρει ἡμέρᾳ, διότι φόβιν ἐφέρετο, ὅτι ἡ ἐπίθεσις θὰ ἀπεκρούετο βίᾳ.

Ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῆς Ἀγχιέλου δὲν ἦσαν ἐπίφοβοι· διότι μόλις τριάκοντα παλαιὰ ὅπλα κατεῖχον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Βούλγαροι δὲν ἠθύνοντο νὰ στηριχθῶσι εἰς τὴν ἀρωγὴν τῶν ὁλιγαριθμοτάτων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁμοφύλων των, ἀπεφάσισαν νὰ εἰσγῶσι νύκτωρ. Τῇ 12 Αὐγούστου περὶ τὸ λυκαυγὲς ἑκατὸν πενήκοντα ἑνὸπλοι καταφθάνουσιν ἐκ Πύργου καὶ πυροβολοῦσι κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν. Ἐντρομοι οἱ κάτοικοι ἐξέρχονται τῶν οἰκιῶν αὐτῶν καὶ καταφεύγουσι εἰς τὴν ἐκλησίαν των, ὅπως ὑπερασπισθῶσιν. Πρὸ τοῦ περιστύλου Ἕλλην πλῆγεῖς ὑπὸ βουλγαρικῆς σφαίρας πίπτει. Οἱ ὁμόζυγοὶ ὀνται ἐν τῷ ἀπέναντι τῆς ἐκλησίας καὶ τὰ σχολεῖα τῶν Ἑλλήνων. "Αμ' ἔπος ἅμ' ἔργον, οἱ στυνομία ἐμποδίζει αὐτοὺς καὶ οἱ διαπραχθεῖσαι ἐν τοῖς ἄλλαις πόλεσιν ἀγριότητες ἐπαναλαμβάνονται ἐν Πύργῳ.

Τελευταῖον τῇ 12 Αὐγούστου πᾶσαι αἱ βιαιοτίαι. Τελευταῖον οἱ Βούλγαροι θέτουσι πῦρ εἰς τὴν πόλιν. Ὑπὸ πανικοῦ καταλῃφθέντες οἱ κάτοικοι καταφεύγουσι οἱ μὲν εἰς τὴν ἐκτὴν, οἱ δὲ εἰς γειτνιάζον μοναστήριον. Κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα τῆς 12 Αὐγούστου ἡ πόλις γίνεται σωρὸς παρανάλωμα. Ἡ ἑνακοσία οἰκία καὶ ἐμπορικὰ κατάστματα περιλαμβάνουσα ἑλληνικὴ οἰκία καταστρέφεται ὁλοσχερῶς.

Ἀλλ' αἱ φλόγες ἀνατέλλονται πρὸ τῆς ἰσλαμγαρικῆς συνοικίας. Αἱ διακόσαι ἑξδομήκοντα δύο οἰκίαι καὶ ἐμπορικὰ κατάστματα καὶ ἡ ἀκμὴ σία αὐτῆς μένουσιν ἄθικτα. Δέκα πέντε δὲ ἀνδρες βουλγαρικοὶ οἰκίαι ἐν τῇ ἑλληνικῇ συνοικίᾳ κατεστρέφονται, ἐν ᾧ ἐξ ὅλων τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως τριάκοντα καὶ ἐξ μόνον ἐκτέτι ἡ ὁρίκη ἡ ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ αἰθήμονας προσερχομένας νὰ λάβωσι τὰ σιτία, ἄτινα διανέμουσιν αὐταῖς αἱ ἀρχαί.

Οὕτω ἠφανισθὴ ἡ Ἀγχίαλος, ἧν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀπολλωνίας (τῆς σημερινῆς Σωζουπόλεως), ἀποικίας τῶν Μιλησίων ἱδρυθεῖσης τὴν ἑβδόμην ἑκατονταετηρίδα π.Χ. ἐκτισαν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν τοῦ Εὐξείνου ἀπέναντι τῆς πόλεως των. Ὁ Ὀβίδιος δμνησεν ἐν τοῖς ὠδαῖς αὐτοῦ τὰ ὑψηλὰ τῆς Ἀγχιέλου τείχη τὰ καθορώμενα ἐκ τοῦ πλοίου, ὁ ἔρερεν αὐτὸν τῷ ἔτει μ.Χ. εἰς τὴν ἐξορίαν. Μετὰ ἑπτὰ ἑκατονταετηρίδες, ἐν ἔτει 708, οἱ Βούλγαροι ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον πρὸ τῶν τειχῶν τῆς. ἄλλα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὴν καταλάβωσι. Μόνον δὲ ἀρχομένης τῆς ἑβδόης ἑκατονταετηρίδος, ἐν ἔτει 812, ἡ πόλις ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. Ἀλλ' ἀπώλεσαν αὐτὴν καὶ αὖθις μετὰ δύο ἔτη ἠττηθέντες ἐν Μεσημβρίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Σ. Καστορίας πρὸς τὸ Παπαρχεῖον λέγει ἐν τῇ χαρορυλακῇ κ. Μανέμας εἶναι κεκαρμένος ἐχθρὸς τῶν συμφερόντων ἡμῶν. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀναφέρῃ, ὅτι «αἱ συκοφαντίαι τῶν Βουλγάρων ὡς καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπων τῶν Μ. Δυνάμεων τῶν εὐνοϊκῶς διακειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐξακολουθοῦσιν ἐξακολουθοῦσαι νὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεύτα».

Ἀλλὰ τὸ «Ἀνατολ. Λελτίον» λέγει ἔπερα ὅτι ἐν τῷ ἐχοῦσι συμφέρον νὰ ἀποκρύψωσι τὸν ἀριθμόν, καὶ οἱ συγγενεῖς τῶν θυμάτων καταφυγόντες εἰς Ἀθήνας, Κωνσταντινούπολιν καὶ ἄλλας πόλεις ἔγνοοῦσι πόσα τῶν οἰκείων ἐπέμειναν ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς ἐμπρησθείσης πόλεως.

Τέρα νῦν καὶ λίθοι πυρίκαυστοι ὑπάρχουσιν ἐν τοῖ ἐρειπίοις Ἐκ τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκκλησίας, τοῦ σημνιόματος τῆς Ἀγχιέλου καὶ τοῦ μεγάλου γιόνκοῦ κτιρίου δρθιοι ἐπέμειναν μόνον οἱ τέσσαρες τοῖχοι. Ἡ ἀρχιεπισκοπὴ καὶ ἡ πλουσία αὐτῆς βιβλιθήκη ἀντελῶς κατεστράφησαν. Οὐδὲν δὲ τὸ ἐλγιστότερον ἢ τὸ βλέπειν κακοδαίμονας γυναῖκας λαμεμένας ἀνὰ τὰ ἐρείπια τῶν ἐμπορηθέντων οἴκων των, προσβλεπούσας δὲ τὸν διάβαστην μετὰ βλέμματος τριάκοντα καὶ ἐξ μόνον ἐκτέτι ἡ ὁρίκη ἡ ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ αἰθήμονας προσερχομένας νὰ λάβωσι τὰ σιτία, ἅτινα διανέμουσιν αὐταῖς αἱ ἀρχαί.

Οὕτω ἠφανισθὴ ἡ Ἀγχίαλος, ἧν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀπολλωνίας (τῆς σημερινῆς Σωζουπόλεως), ἀποικίας τῶν Μιλησίων ἱδρυθεῖσης τὴν ἑβδόμην ἑκατονταετηρίδα π.Χ. ἐκτισαν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν τοῦ Εὐξείνου ἀπέναντι τῆς πόλεως των. Ὁ Ὀβίδιος δμνησεν ἐν τοῖς ὠδαῖς αὐτοῦ τὰ ὑψηλὰ τῆς Ἀγχιέλου τείχη τὰ καθορώμενα ἐκ τοῦ πλοίου, ὁ ἔρερεν αὐτὸν τῷ ἔτει μ.Χ. εἰς τὴν ἐξορίαν. Μετὰ ἑπτὰ ἑκατονταετηρίδες, ἐν ἔτει 708, οἱ Βούλγαροι ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον πρὸ τῶν τειχῶν τῆς. ἄλλα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὴν καταλάβωσι. Μόνον δὲ ἀρχομένης τῆς ἑβδόης ἑκατονταετηρίδος, ἐν ἔτει 812, ἡ πόλις ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. Ἀλλ' ἀπώλεσαν αὐτὴν καὶ αὖθις μετὰ δύο ἔτη ἠττηθέντες ἐν Μεσημβρίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Σ. Καστορίας πρὸς τὸ Παπαρχεῖον λέγει ἐν τῇ χαρορυλακῇ κ. Μανέμας εἶναι κεκαρμένος ἐχθρὸς τῶν συμφερόντων ἡμῶν. Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀναφέρῃ, ὅτι «αἱ συκοφαντίαι τῶν Βουλγάρων ὡς καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπων τῶν Μ. Δυνάμεων τῶν εὐνοϊκῶς διακειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐξακολουθοῦσιν ἐξακολουθοῦσαι νὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεύτα».

Ἀλλὰ τὸ «Ἀνατολ. Λελτίον» λέγει ἔπερα ὅτι

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἀθήνησι 1903
ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

† Η Α.Σ. Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΗΣ Ταμίας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ
ΜΑΡΚΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΚΤΙΒΑΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΣΤΡΕΙΤ
ΔΕΗΜ. ΖΑΪΜΗΣ
ΜΙΑΤ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε. ΒΡΥΖΑΚΗΣ Γενικὸς Γραμματεύς.

Εἰσφοραὶ δέχονται: Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος (ἀρίδες 19 20), καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν Ἀθήναις Τράπεζαι. Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις τὰ ὑποκαταστήμα.τα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ αἱ ἐπικαὶ ἀρὸς συλλογὴν ἐράνων Ἐπιτροπαί.

φαίλον ἀξιομνημόνευτα, ταῦτα: «Λέγεται, ὅτι οἱ Βούλγαροι εἶχον ἀποφασίσει νὰ μὴ πράξωσί τι κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ νέου ἔτους. Ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη ἐν συνελεύσει συγκροτήσεῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν ᾗ παρέστη ὁ τῶν ἐν Κιλκισίῳ καὶ Ἀξιοῦ Χισσᾶρ κομιτάτων ἀντιπρόσωπος. Κατὰ τὴν συζήτηαν ἀνεκοινώθη ἡ εἰς τὰς ἀντιπροσώπους, ὅτι τὴν στάσιν ταύτην συνεβούλευσε φίλης τοῦς Δυνάμεως τῶν Βουλγάρων ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀντιπρόσωπος, διότι οἱ φίλοι θὰ συνεπήγοντο ἐπέμβασιν ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ συμφέροντά τοῦ». Ἀρά γε ποία εἶναι ἡ φύσις αὕτη τῶν Βουλγάρων ἀνάμαις, ἧς ὁ ἀπιπρόσωπος κατέστη ἄξιος συγχαρητηρίων;

⁂

— Ἐν τῇ ἰταλικῇ βουλῇ ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἡ ἑλληνική βουλὴ φιλοφρόνως ἀπέστειλεν εἰς τοῦς πλήρη τὴν συζήτηαν, καθ' ἣν θερμαὶ ἐξεφράσθησαν αἱ εὐχαριστίαι καὶ συμπάθειαι πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τῇ ἐν Ῥώμῃ ἐπιοδοχῇ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου. Ὁ Ἰταλὸς πρόεδρος ἐξέφρασε καὶ αὐθις τὰς πρὸς τὴν Ἑλλάδα συμπαθεί

ἔτους ἀπερχομένων, κατὰ Δήμους συντεταγμένας καὶ ἐμφαινούσας τὸ ὄνομα αὐτῶν, τὸ τοῦ πατρός των, τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ μητρῴου, ὑφ' ὃ εἶναι ἐγγεγραμμένοι.

Πρόδηλον εἶναι, ὅτι τὴν ἐγκύκλιον ταύτην ὑπηγόρευσεν ἡ ἀπόφασις τῆς κυβερνήσεως, ὅπως υἱοθετήσῃ τὰ συμπεράσματα τῆς ἐπὶ τῆς μεταναστεύσεως ἐπιτροπῆς τῆς βουλῆς καὶ ὑποβάλῃ αὐτὰ εἰς τὴν ψῆφον τῆς βουλῆς. ὅπως διὰ νόμου πλὴν ἄλλων ἀναστείλῃ τὸ κακὸν τοῦ ἐκπατρισμοῦ νέων μὴ ἐκπληρωσάντων μηδ' αὐτὴν τὴν στοιχειωδεστάτην καὶ ἱερωτάτην πρὸς τὴν πατρίδα ὑποχρέωσιν.

***

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ τῶν ταχυδρομείων Κρήτης κατώρθωσε νὰ καταρρίψῃ ἕνα ἔτι φραγμὸν χωρίζοντα τὴν νῆσον ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Ὡς γνωστὸν μέχρι τοῦδε δὲν ἠδυνάμεθα οἱ ἐν Ἑλλάδι νὰ τηλεγραφήσωμεν εἰς Κρήτην ἄλλως ἢ διὰ λατινικῶν χαρακτήρων. Τῇ εὐστόχῳ νῦν ἐνεργείᾳ τῆς διοικήσεως τῶν ταχυδρομείων Κρήτης ἀπὸ τῆς 1ης προσεχοῦς Φεβρουαρίου θὰ δυνηθῶμεν νὰ στέλλωμεν καὶ λαμβάνωμεν ἐκ Κρήτης τηλεγραφήματα γεγραμμένα διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.

***

Οἱ φιλότιμοι μαθηταὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τοῦ Ζαγαζικίου Αἰγύπτου ἐνεργήσαντες ἐράνους συνέλεξαν 400 χρ. δραχ. ἃς διὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν σχολείων κ. Ἀποστολίδου ἀπέστειλαν πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ θρακικοῦ συλλόγου κ. Σπυρίδην, ἵνα διανείμῃ εἰς τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ ἱερατικῇ σχολῇ παῖδας τῶν προσφύγων. Τὸ γενναιόφρον παράδειγμα τῶν ἐν τῇ ξένῃ βιούντων ἑλληνοπαίδων τούτων εἶναι μιμήσεως ἄξιον.

***

Η ΚΑΤΑ τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν ἑταιρεία, καρποὶ τοῦ πρώτου ἂν μὴ πλανώμεθα πανελληνίου Ἰατροσυνεδρίου, δὲν θὰ βραδύνῃ πολύ, ὅπως δρέψῃ λαμπροὺς τοὺς καρποὺς τοῦ ἀγλαοῦ καὶ ἐθνικωτάτου ἔργου της. Καὶ ἂν ἄμεσον δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐξάλειψιν τοῦ μεγίστου τούτου κακοῦ, ὅπερ μαστίζει τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἔμμεσος αὐτῆς ἐπίδρασις διὰ τῶν δημοσιευμάτων της εἶναι μεγίστη καὶ θᾶττον ἢ βράδιον ἀνδρουμένη ἡ ἐξ αὐτῶν σχηματιζομένη κοινὴ γνώμη θὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς χώρας. Ἀρχὴν τοιαύτης ἐπιβολῆς διαβλέπομεν εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν διατάξαντος τὸν ἁρμόδιον νομομηχανικὸν νὰ συντάξῃ τὴν περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ ἐν Ἠλείᾳ μεγάλου ἕλους **Κούστα** ὀνομαζομένου μελέτην.

***

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ καὶ ἔγκριτος ὁμογενὴς ἐκ Σμύρνης ἐπανέλεβε καὶ ἐφέτος τὰς ἑκουσίας ἐτησίας εἰσφοράς του ὑπὲρ μεγάλων ἐθνικῶν ἀναγκῶν. Ἀπέστειλεν ἡμῖν 80 χρ. δραχ., ὅπως δοθῶσιν ἀνὰ εἴκοσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐθνικῆς Ἀμύνης, τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τῆς ἐπικούρου τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆς καὶ τῆρ ὑπὲρ τῶν παθόντων ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ὁμογενῶν τῆς Ἀδριανουπόλεως. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐδόθησαν, πλὴν τῶν προωρισμένον διὰ τὸ ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης,ν ἅτε ἀσθενοῦντος τοῦ οἰκείου ταμίου, ἐλήφθησαν δὲ αἱ ἀποδείξεις ὑπ' ἀριθ. 17 τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὴν ἐπίκουρον τῶν Μακεδόνων ἐπιτροπήν, ὑπ' ἀριθ. 342 τῆς ὑπὲρ τῶν παθόντων Ἀδριανουπολιτῶν ἐπιτροπείας, καὶ ἡ ἀνάριθμος ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1907 ἀπόδειξις τοῦ γραφείου τοῦ ἐθνικοῦ στόλου Ἐντὸς δὲ τῆς ἑβδομάδος θὰ δοθῶσι καὶ αἱ ἄλλαι 20 χρ. δραχ. εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης. Ἂν πάντες οἱ ἐκ τῶν ἀλυτρώτων δυνάμενοι ἐμιμοῦντο τὸ παράδειγμα τοῦ ἐκ Σμύρνης ὁμογενοῦς δὲν θὰ ἦτο συντετελεσμένος ἤδη ὁ ἐξοπλισμὸς τῆς ἐλευθέρας πατρίδος;

***

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ κυβέρνησις ἀπονείμασα τὸν ἀργυροῦν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸν κ. Ἀριστ. Πράτσικαν ἐτίμησεν ἑαυτὴν καὶ ἀπέδειξεν οὕτω τὴν ἐλευθέραν μητρόπολιν ἱκανὴν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς θυσίας καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς φιλοπατρίας τῶν ἁπανταχοῦ τέκνων της.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἰς ἀπάντησιν τῶν εὐχῶν, ἃς ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει ὁ πρόεδρος τοῦ ἐν Παρισίοις Συνδέσμου πρὸς προστασίαν τῶν ἑλληνικῶν δικαίων κ. Ὠμὸλ ἀπηύθυνεν αὐτῷ ἐτηλεγράφησεν:

«Εὐγνωμόνως ἀποδέχομαι τὰς ἀγαθὰς ὑμῶν εὐχὰς καὶ ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς πάντας τοὺς ἐργαζομένους ν' ἀποδώσωσι δικαιοσύνην εἰς τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν.

Ἰωακείμ».

— Συζητουμένου ἐν τῇ βουλγαρικῇ βουλῇ τοῦ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως Πετκὼφ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ὅπερ προεκάλεσαν αἱ φοιτητικαὶ ταραχαί, ἡ ἡνωμένη ἀντιπολίτευσις ἐπετέθη σφοδρότατα κατὰ τῆς κυβερνήσεως. Ἡ συνεδρίασις γενομένη θορυβωδεστάτη ἐλύθη. Τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Βουλὴ ἐπαναλαβοῦσα τὴν συνεδρίασιν ἐψήφισεν ὅλας τὰς δρακοντείους διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἐξουσιοδοτοῦντος τὴν κυβέρνησιν νὰ παύῃ ἀνεξελέγκτως τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀπαγορεύοντος δὲ εἰς τοὺς φοιτητὰς τὴν ἀνάμιξιν εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ ἀποκλείοντος τὰς φοιτητρίας νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὴν νομικὴν σχολήν. Ὁ νόμος οὗτος προκαλεῖ μεγάλην συγκίνησιν καθ' ὅλην τὴν Βουλγαρίαν, ἐξ ἧς ἀπειλεῖται ἡ πτῶσις τῆς κυβερνήσεως.

— Ἡ ἑλληνικὴ βουλὴ μόλις τὴν προσεχῆ Δευτέραν θὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς τοῦτο μὲν ἕνεκα τῆς ἀπροθυμίας τῶν βουλευτῶν, τοῦτο δὲ ἕνεκα τῆς ἀπὸ δέκα πέντε ἡμερῶν διαρκούσης ἀδιαθεσίας τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Θεοτόκη.

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ — ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ
Δραχ. 15 Φρ. χρ. 16

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΟΥΣ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩι 1886
ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΘΕΙΣΑ ΤΩι 1905
ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2,500,000 ΔΡ.

Τμῆμα Τραπεζικόν. Συνάλλαγμα.—Ἔκδοσις ἐπιταγῶν (τσέκ). —Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί — Εἰσπράξεις. — Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ Χρεωγράφων. — Προεξοφλήσεις. — Καταθέσεις. — Φύλαξις τίτλων καὶ τιμαλφῶν.
Τμῆμα Ταμιευτηρίου. Ταμιευτήριον 4 ο)ο. — Μηνιαῖαι καταθέσεις ἀνατοκιστικαί.
Τμῆμα Χρηματιστηρίου. = Ἀγοραπωλησίαι χρεωγράφων. — Χρηματιστικαὶ ἐντολαί.
Τμῆμα ἐμπορίου. — Προμήθειαι ἐμπορευμάτων. — Ἀντιπροσωπεῖαι οἴκων. — Πληροφορίαι ἐμπορικαί.— Δέρματα κατειργασμένα βυρσοδεψείου Μοσχάτου.
Γενικὸν Πρακτορεῖον. ἐν Ἑλλάδι τῆς Γαλλικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας κατὰ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς ζωῆς ὁ « Φοίνιξ »

ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

3	1)2 ο)ο	ἀπόδοσις	εἰς πρώτην ζήτησιν
4	ο)ο	»	μετὰ τρεῖς μῆνας
4	1)4 ο)ο	»	μετὰ ἓξ μῆνας
4	1)2 ο)ο	»	μετὰ ἓν ἔτος
5	ο)ο	»	μετὰ δύο ἔτη
6	1)2 ο)ο	»	μετὰ τρία ἔτη καὶ πλέον

Διὰ καταθέσεις εἰς χρυσὸν κατὰ 1)2 ο)ο ὀλιγώτερον

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ἡ Ἰονικὴ Τράπεζα **Limited** ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1906 μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως δέχεται καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια ἐπὶ τόκῳ, ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἐπὶ ἀποδόσει

1 1/2 %	εἰς α' ζήτησιν δια ποσὰ μέχρι δρ. 100,000
1/2 %	» » » διὰ πέραν τῶν » 100,000
3 %	μετὰ 3 μῆνας
3 1/2 %	» 6 » μέχρι 2 ἐτῶν
4 %	» 2 μέχρι 4 ἐτῶν καὶ
4 1/2 %	ἐπέκεινα τῶν 4 »

Ὡσαύτως δέχεται καταθέσεις εἰς ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἐπὶ ἀποδόσει

2 %	εἰς α' ζήτησιν μέχρι τοῦ ποσοῦ φρ. 100,000
1 %	» » » διὰ πέραν τῶν » 100,000
2 1/2 %	μετὰ 3 μῆνας
3 %	» 6 » μέχρι 1 ἔτους
3 1/2 %	» 1 ἔτος καὶ ἐπέκεινα.

Αἱ εἰς ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας καταθέσεις, ὡς καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν τόκοι ἀποδίδονται εἰς ὃ εἶδος ἐγένετο ἡ κατάθεσις, παντὸς δικαιώματος χαρτοσήμου ἐπιβαρύνοντος τὸν καταθέτην.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΤΟΥ κ. Ι. ΛΑΜΠΡΙΔΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ "ΑΓΩΝΟΣ"

Ἀναλαμβάνει τὴν διεκπεραίωσιν πάσης δικαστικῆς ἢ διοικητικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου ἐν Ἑλλάδι καὶ πάσης διοικητικῆς ἀρχῆς, ἕνεκα δὲ τῶν πολλῶν αὐτοῦ σχέσεων πρὸς γαιοκτήμονας ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐξ ἀναδέχεται τὴν πώλησιν ἀγροτικῶν κτημάτων πάσης ἀξίας. Εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀνεγνώστας τοῦ « Ἀγῶνος » τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ τακτοποιήσωσι τὰς οἰκονομίας των ἀσφαλῶς καὶ μετ' ὠφελείας τὸ γραφεῖον τοῦτο συνιστᾷ σφόδρα ἰδίᾳ τὴν ἀγορὰν τοιούτων κτημάτων, ἅτινα ἀποφέρουσι καὶ καλλιεργούμενα, ὡς σήμερον ἀτελῶς καλλιεργοῦνται, τόκον τοὐλάχιστον 7 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Προθύμως παρέχεται πᾶσα πληροφορία τῷ αἰτοῦντι.

Ι. Ι. ΜΙΝΕΤΤΑΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Τηλ. Διεύθ. MINETTAS

Τὸ παρὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου καὶ Παρθεναγωγείου **Τραπεζιτικὸν γραφεῖον** Ι. Ι. ΜΙΝΕΤΤΑ προμηθεύει ἀπὸ τοῦ μικροτάτου μέχρι τοῦ μεγαλειτέρου ποσοῦ Ὁμολογίας τῶν κάτωθι Ἑλλην. Ἐθνικῶν Δανείων εἰς τὰς τρεχούσας τιμὰς τῶν Χρηματιστηρίων Ἀθηνῶν Λονδίνου καὶ Παρισίων τὰς ὁποίας θεωρεῖ ὡς ἀσφαλεστάτας, συμφερωτέρας καὶ εὐκολώτερον διαπραγματευσίμους.

Ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἐλέγχου

(Εἰς χρυσὸν)

Δανείου τῶν 120 ἐκ. 1881 ἀποδίδοντος τόκ. 4 1)2 ο/ο
» » 135 ἐκ. (Μονοπ.) τοῦ 1887 » 4 1)2 ο/ο
» » 125 ἐκ. (Πάγιον) τοῦ 1889 » 4 1)2 ο/ο

Εἰς δραχμὰς

» » 76350000 (Ἡνοπ.) 1898 » 5 ο/ο
» » 11750000 (ΣΠΚΜ) 1900 » 5 ο/ο

Ἀναλαμβάνει δ' ἐπίσης τὴν προμήθειαν καὶ τῶν ἑξῆς ἀρίστων Ἑλληνικῶν ἀξιῶν:

Ὁμ. λαχ. τῆς Ἐθ. Τραπ. δίδουσαι τόκ	2 3)4 ο/ο	
Μετοχαὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης	»	» 5 1)4 ο/ο
» Τραπέζης Ἀθηνῶν	»	» 7 1)2 ο/ο
» Τραπέζης Κρήτης	»	» 4 1)2 ο/ο
» Τραπ. Βιομηχ. Πίστ.	»	» 7 ο/ο
» Ἐτ. διαχ. δημ. πρ.	»	» 6 ο/ο
» ΣΑΠ.	»	» 7 ο/ο
» Σιδ. Θεσσαλίας	»	» 6 3)4 ο/ο
» Πανελ. Ἀτμοπλοΐας	»	» 6 1)2 ο/ο
» ΣΠΑΠ	»	» 4 ο/ο

Ὑπολογιζομένων τῶν τόκων εἰς τὰς τρεχούσας τιμὰς καὶ τὰ μερίσματα τοῦ τελευταίου ἔτους.

Καὶ προσφέρεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης Τραπεζιτικῆς καὶ Χρηματιστικῆς ἐργασίας ἔκ τε τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

στικῶς προσενεμήθησαν τοῖς Βουλγάροις. Περὶ δὲ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ὁ νόμος παρέχει τοσαύτας δυσχερείας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ἑλληνικῶν λυκείων, ὥστε ἰσοδυναμοῦσι πρὸς ἀπαγόρευσιν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς βουλῆς τῷ 1891 ψήφισιν τοῦ νόμου τούτου αἱ Δυνάμεις ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως κατώρθωσαν, ὥστε νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ τὸ 10 ἄρθρον. Εδικαιολογεῖτο δὲ ἡ παρέμβασις αὕτη τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ εἰς προφανῆ διετέλει ἀντίφασιν τὸ ἄρθρον τοῦτο πρὸς τὰς διατάξεις τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ καταστατικοῦ νόμου τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας.

Τῷ ὄντι ἡ συνθήκη τοῦ Βερολίνου καὶ ὁ καταστατικὸς νόμος τῆς Ἀν. Ρωμυλίας ρητῶς ἀποφαίνονται περὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἑλληνικῆς μειονοψηφίας. Τὸ ἄρθρον 5 τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου ὁρίζει: Ἡ διαφορὰ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ δόγματος κατ' οὐδενὸς δύναται ν' ἀντιταχθῇ ὡς λόγος ἀποκλεισμοῦ ἢ ἀνικανότητος περὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων, περὶ τὴν ἄσκησιν δημοσίων λειτουργημάτων, ἀξιωμάτων καὶ τιμῶν, ἢ τὴν ἄσκησιν διαφόρων ἐπιτηδευμάτων καὶ βιοτεχνιῶν ἐν οἵῳ δήποτε τόπῳ Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ἐνάσκησις πάσης θρησκείας ἀναγνωρίζονται εἰς πάντας τοὺς πολίτας τῆς Βουλγαρίας καὶ τοὺς ξένους καὶ οὐδὲν κώλυμα παρεμβάλλεται οὔτε εἰς τὴν διοικητικὴν ὀργάνωσιν τῶν διαφόρων κοινοτήτων οὔτε εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀρχηγούς των ἰθαγενεῖς ἢ ξένους», καὶ ἐν ἀριθ 359: «Οὐδεμία θρησκευτικὴ κοινότης ὑποχρεοῦται νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῆς ἄλλην πλὴν τῆς ἰδίας ἑαυτῆς γλῶσσαν».

Πρὸς πάσας τὰς διατάξεις ταύτας οἱ Βούλγαροι ἀποκρίνονται ἐκδιώκοντες τοὺς ἀρχιεπισκόπους, κλείοντες τὰς ὀρθοδόξους ἐκκλησίας, δημεύοντες ἑβδομήκοντα σχολεῖα, εἰς ἃ ἐφοίτων 8 χιλ. μαθητῶν.

Ἐὰν δ' ἄλλως θέλῃς νὰ μάθῃς ὁποίαν σπουδαιότητα ἀποδίδουσιν οἱ Βούλγαροι εἰς τὸ διεθνὲς συμβόλαιον, ὅπερ ἠλευθέρωσεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Τούρκων, δύνασαι νὰ ἀναφυλλίσῃς ἐπίσημον δημοσίευμα τοῦ τελευταίου ἔτους ἐπιγραφόμενον «Ἡ σύγχρονος Βουλγαρία,ἔκδοσις τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐμπορίας καὶ τῆς Γεωργίας». Ἀναγινώσκομεν δὲ ἐν τῇ σελίδι 49 αὐτοῦ: «Μελετῶντες ἐνταῦθα τὴν Βουλγαρίαν ἀπὸ ἀπόψεως διεθνοῦς δὲν θὰ συζητήσωμέν τινας τῶν διατάξεων ἐκείνων. Ἐν παρόδῳ μόνον θὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἀδιαφόρως πρὸς τὸ ὑποτελὲς ἢ ἀνεξάρτητον τῆς Βουλγαρίας δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ὅτι θέλοντες νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα ὀφείλομεν νὰ μὴ περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὰς διατάξεις τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου Ἡ συνθήκη αὕτη, ἡ ὁποία ἐπιβάλλουσα εἰς τὴν Βουλγαρίαν, ὁρίζει, ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἡγεμόνος ἡ Βουλγαρία εἰσέρχεται εἰς τὴν πλήρη ἄσκησιν τῆς αὐτονομίας της. Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ τοῦ ὡρισμένου τούτου χρόνου τῆς αὐτονόμου Βουλγαρίας ἐπελθόντος, ἄρχεται ὁ νόμιμος περὶ ὑπάρξεως ἀγὼν καὶ ἑκάστης ἡμέρας προσκομιζούσης καὶ νέαν ἐν αὐτῷ ἐπιτυχίαν ἡ Βουλγαρία δύναται ἔργῳ νὰ εἶναι κυρίαρχος καὶ παρίδῃ τελείως τὴν ὑποτελῆ καὶ εἰς φόρον ὑποκειμένην ἡγεμονίαν τοῦ 1878 Αἱ προνομιακαὶ συνθῆκαι δύνανται νὰ καταργηθῶσι τῇ συναινέσει τῶν ἐνδιαφερομένων· ὁ φόρος δὲν καταβάλλεται· αἱ ἐμπορικαὶ συνθῆκαι συνομολογοῦνται ἐλευθέρως μεταξὺ τῆς Βουλγαρίας καὶ τῶν Δυνάμεων Αἱ μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας σχέσεις δύνανται ἑκάστοτε νὰ μεταβληθῶσι. Τὸ πᾶν περιίσταται εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν δύναμιν. Ἰσχυρὰ ἡ Βουλγαρία δύναται νὰ νομίζῃ ἑαυτὴν κυρίαρχον, αἱ δὲ διατάξεις τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν διοίκησιν τῆς χώρας εἶχον μόνον πραγματικὴν ἀξίαν μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ ἄσκησις τῆς αὐτονομίας. Διότι δεσμεύουσι τὴν Βουλγαρίαν πρὸ τῆς ἐν Τυρνόβῳ συνελεύσεως, διαρκούσης αὐτῆς καὶ μετ' αὐτὴν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἡγεμόνος».

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐκφέρῃ οὕτω τολμηρὰς ἰδέας, ὅπως γίνωσι καὶ ἀποδεκταί. Θὰ γίνωσι δ' αὗται τοσούτῳ ὀλιγώτερον δεκταί, ὅσον «ἡ ἠθικὴ δύναμις» τῆς Βουλγαρίας ἐκλείπει ἐν τοῖς διωγμοῖς τούτοις τῆς ἑλληνικῆς μειονοψηφίας. Ὡσαύτως δὲ οἱ κτηνώδεις διωγμοί, ὧν ἔνοχος κατέστη ὁ βουλγαρικὸς λαός, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τῆς Εὐρώπης ὡς λαμπραὶ «ἐπιτυχίαι» Καὶ οὐδεὶς μὲν κριτὴς ἀμεροληπτος δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὰς ἐπιτευχθείσας ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας προόδους κατὰ τὰ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἔτη τοῦ βίου της. Ἀλλὰ οὔτε ὁ στρατός, ὃν ἠδυνήθη ἐν οὕτω ὀλιγίστῳ χρόνῳ νὰ δημιουργήσῃ, οὔτε ἡ διοργάνωσις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν δύνανται νὰ ἀσφαλίσωσιν αὐτῇ τὴν θέσιν ἣν διεκδικεῖ μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, ἐφ' ὅσον παραγνωρίζει τὰ στοιχειώδη ἀξιώματα, ἅτινα ἐν πάσῃ πεπολιτισμένῃ χώρᾳ ἐπιβάλλουσι τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἀναμφιβόλως αἱ Δυνάμεις θὰ ἐπαναγάγωσι τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὸν σεβασμὸν τῶν διατάξεων τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου, ἃς ὑπηγόρευσεν αὐταῖς ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ δικαιοσύνη Ἀλλ' ἡ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία εἶναι ἀείποτε βραδεῖα περὶ τὴν ἐνέργειαν. καὶ οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἕλληνες εὑρίσκονται ἐν τῷ διλήμματι ἢ νὰ μεταναστεύσωσιν ἢ νὰ ἀπαρνηθῶσι τὰς παραδόσεις των. Ἐγκατέλιπον ἤδη τὴν γενέτειραν πάντες οἱ δυνηθέντες νὰ φύγωσιν. Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ὑπὲρ πεντακισχίλιοι πρόσφυγες κατέφυγον εἰς Ἀθήνας. Ἄλλοι μεταβαίνουσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Θρᾴκην. Ἡ μετανάστευσις ἐξακολουθεῖ παρὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν παρεμβαλλόμενα προσκόμματα. Ἀλλ' ἀδύνατος εἶναι ἡ ἐν βραχεῖ χρόνῳ καθολικὴ ἔξοδος. Πολλαὶ μυριάδες Ἑλλήνων, τεσσαράκοντα ἴσως ἢ πεντήκοντα χιλιάδες θὰ ἐξακολουθήσωσιν οἰκοῦντες ἐν μέσῳ 2,900 χιλ Βουλγάρων πολεμίων τῆς φυλῆς των. Ἀρά γε θὰ ἐγκαταλειφθῶσιν εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τῶν ἀρχῶν καὶ τὸν ἔλεον τῶν ὁρδῶν τοῦ Ροδολιοῦβετς; Ἰδοὺ δὲ αἱ πράξεις ἃς περιλαμβάνει τὸ τελευταῖον δημοσιευθὲν πρόγραμμα τῆς ἑταιρείας ταύτης:

1) Πλήρης ἐκβουλγαρισμὸς ἁπάσης τῆς παραλίας. Ἡ Ἀγχίαλος καὶ ἡ Μεσημβρία, αἱ δύο αὗται ἑστίαι τοῦ ἑλληνισμοῦ θὰ μετονομασθῶσι Συμεὼνωφ Γκραδ καὶ Καλογιάννωφ Γκραδ· θὰ οἰκισθῶσι δὲ ὑπὸ ἀποικων μετακαλουμένων ἐκ τῆς μεσογαίας. Πρὸς ἐπίσπευσιν δὲ τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων τὰ ἰχθυοτροφεῖα τῆς Σωζουπόλεως καὶ αἱ ἁλυκαὶ τῆς Ἀγχιάλου δημευόμεναι θὰ δοθῶσιν εἰς Βουλγάρους.

2) Ἀνάλογα θὰ τελεσθῶσι καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ μεσογαίᾳ. Τὸ Καβακλῆ θὰ μετονομασθῇ τοῦ λοιποῦ Σαμοήλωφ Γκράδ. Δρακόντειοι νόμοι θὰ ἀναγκάσωσι τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας νὰ γίνωσι Βούλγαροι.

3) Ἀπανταχοῦ οἱ Ἕλληνες θὰ λάβωσι γνησίως βουλγαρικὴν ἐκπαίδευσιν. ἵνα μὴ διακρίνωνται τῆς βουλγαρικῆς πλειονοψηφίας.

4) Ἡ παρουσία Ἑλλήνων ἐπισκόπων δὲν θὰ γίνῃ τοῦ λοιποῦ ἀνεκτὴ ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ.

Ὅσσον βεβαίως προσοχῆς θὰ ἦτο ἄξιον τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐὰν τὰ κατὰ τὸ θέρος τοῦτο θλιβερὰ γεγονότα μὴ ἀπεδείκνυον τὴν εὐκολίαν μεθ' ἧς ἡ ἡγεμονικὴ κυβέρνησις ρυμουλκεῖται ὑπὸ τῶν γνωμῶν τῶν παραδόξων τούτων πατριωτῶν. Ἐπέγον ἄρα καθίσταται, ὅπως ἡ Εὐρώπη σταματήσῃ τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὴν κινδυνώδη ταύτην κατωφέρειαν καὶ παράσχῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐτέρωθεν τοὐλάχιστον ἀνάπαυλαν Εἰς τούτους οὐδεμία ἄλλη ἔντιμος ἀπομένει ἔξοδος ἢ ἡ ἐξορία μετὰ τῶν παρομαρτούσων αὐτῇ δυσχερειῶν καὶ ταλαιπωριῶν. Πιστοὶ εἰς τὰς παραδόσεις των ἀλλαχόσε θὰ ἀναζητήσωσι σὺν τῇ ἀσφαλείᾳ τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀνατρέψωσι τὰ τέκνα των ἐν τῇ θρησκείᾳ καὶ τῇ γλώσσῃ των.

Τότε ἡ ἐν ταῖς ἀξένοις ταύταις χώραις ἀνάμνησις τῆς Ἑλλάδος θὰ ἀνευρεθῇ μόνον ἐν μουσείῳ τῆς Σόφιας ἔνθα οἱ ἔρηβοι τῶν ἐν ταῖς ἀρχαίαις πόλεσι τοῦ Εὐξείνου Ποντου ἀνευρεθέντων ἀναγλύφων ἐκπληκτοι θεῶνται παρερχομένους πρὸ αὐτῶν τοὺς Σκύθας ἀγρότας. Ἡ γλῶσσα τοῦ Ὁμήρου ἐξόριστος καὶ προγεγραμμένη θὰ ἔχῃ ὡς τελευταῖον ἄσυλον τὰς αἰθούσας τοῦ μουσείου τούτου, ἃς πληροῦσιν ἐπιγραφαὶ ἀναγόμεναι εἰς παρελθόν εἴκοσιν ἑκατονταετηρίδων. ἃς ὁ βουλγαρικὸς φανατισμὸς δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι ν' ἀποσβέσῃ.